

RAGNAR JÓNSSON

SYSIPIMEÄ

TAMMI ARI THOR 5

ARI THOR -SARJASSA ILMESTYNYT:

Lumisokea (2010, suom. 2022)

Tuhkayö (2011, suom. 2023)

Repeämä (2012, suom. 2024)

Sydäntalvi (2013, suom. 2024)

Sysipimeä (2015, suom. 2025)

HULDA-SARJA:

Pimeys (2015, suom. 2021)

Saari (2016, suom. 2021)

Sumu (2017, suom. 2022)

KATRÍN JAKOBSDÓTTIRIN KANSSA:

Reykjavík (2022, suom. 2023)

RAGNAR JÓNASSON

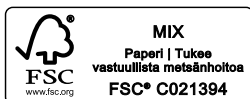
SYSIPIMEÄ

Englanninkielisestä laitoksesta suomentanut
Antti Saarilahti

TAMMI

HELSINKI

Sivun 269 sitaatin on kääntänyt
Kirkon keskusrahaston työryhmä (Kirkkoraamattu 1992).

Ensimmäinen painos

Original title in English: *Nightblind*

English language translation copyright © Quentin Bates 2016
Islanninkielinen alkuteos *Náttblinda* ilmestyi Islannissa 2015.

Copyright © Ragnar Jónasson, 2015

Published by agreement with Copenhagen Literary Agency ApS, Copenhagen

Suomenkielinen laitos © Antti Saarilahti ja Tammi 2025

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä,

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki.

Painettu EU:ssa

ISBN 978-952-04-7209-2

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@tammi.fi

Natalialle, isältä

*Sitten jokin särkyi
ihmisissä ja säässä,
ihmisissä ja sanoissa...*

ÞORSTEINN FRÁ HAMRIN RUNOSTA "RIKKI"
(SKESSUKATLAR, "HIIDENKIRNUT",
SUOMENTAMATON, 2013)

1

Häiritsevää.

Niin, se oli oikea sana kuvaamaan sitä. Tuossa ikivanhassa rauniotalossa oli jotain häiritsevää. Seinät olivat lyijynharmaat ja luotaantyyöntävät, varsinkin tällaisessa kaatosateessa. Syksy tuntui täällä pikemminkin mielen-tilalta kuin vuodenajalta. Talvi oli tullut pian kesän jälkeen syyskuun lopulla tai lokakuun alussa, niin että tuntui kuin syksy olisi vain hävinnyt jäljettömiin matkallaan pohjoiseen. Herjólfur, Siglufjörðurin poliisikomisario, ei sitä erityisemmin kaivannut, ei ainakaan sellaista syksyä, jonka hän oli oppinut tuntemaan nuoruutensa Reykjavíkissa. Hän oli oppinut arvostamaan Siglufjörðurin kesää, sen häikäisevän valoisia päiviä. Nautti hän talvestakin, jonka täydellinen pimeys kietoi syleilynsä kuin jättiläiskissa.

Talo oli lähellä Strákarin tunnelin suuaukkoa, jonkin matkan päässä merenrannalla sijaitsevasta taajamasta, ja sikäli kuin Herjólfur oli kyennyt asiaa selvittämään, kukaan ei ollut asunut siellä vuosikausiin. Luonnon kova koura oli

näköjään saanut kohdella paikkaa mielivaltaisesti, ja jälki oli armotonta.

Tämä autiotalo kiinnosti ja myös huolestutti Herjólfuria erityisesti. Häntä pelotti harvoin – hän oli tottunut työntämään epämurkavat tunteet syrjään –, mutta tällä kertaa hän ei ollut onnistunut siinä, ja se harmitti häntä suuresti. Poliisiauto oli nyt pysäköity tienviereen, eikä Herjólfurin tehnyt mieli nousta ulos. Hänen ei olisi edes pitänyt olla töissä, mutta flunssa oli kaatanut Ari Thórin, kaupungin toisen poliisin, sängyn pohjalle.

Herjólfur istui hetken liikkumatta hyytävän sateen piiskatessa autoa. Hänen ajatuksensa harhailivat kotiin ja lämpimään olohuoneeseen. Muuttoa tänne pohjoiseen oli seurannut jonkinmoinen kulttuurisokki, mutta hän ja hänen vaimonsa olivat onnistuneet asettumaan mukavasti ja tekemään vaatimattomasta talostaan vähitellen kodin. Heidän tyttärensä opiskeli Reykjavíkin yliopistossa, kun taas poika oli jäänyt asumaan heidän kellarikerrokseensa ja käymään paikallista lukiota.

Herjólfurilla oli edessään muutaman päivän loma, jos Ari pystyisi palaamaan töihin. Yllätyksenä vaimolle Herjólfur oli suunnitellut matkan Reykjavíkiin. Hän oli varannut teatteriliput sekä Akureyrasta lähtevät lennot. Hän yritti ottaa tällaiset asiat tavaksi ja levähtää arkirutiinien keskellä aina tilaisuuden tullen. Kun hän nyt keskellä yötä oli vieläkin töissä, hän keskittyi ajattelemaan tulevaa matkaa, joka oli hänelle kuin pelastusrengas. Sen avulla hän yritti vakuutella itselleen, että kaikki olisi ihan hyvin sen jälkeenkin, kun hän olisi astunut tähän taloon.

Hänen ajatuksensa harhailivat takaisin vaimoon. He olivat olleet naimisissa kaksikymmentäkaksi vuotta. Vaimo oli tullut raskaaksi varhain heidän seurusteluaikoi-

naan, ja niin he olivat menneet pian vihille. He eivät olleet epäröineet, eikä heillä ollut kyllä ollut valinnanvaraakaan. Päätös ei ollut johtunut uskonnosta vaan pikemminkin soveliaisuuteen liittyvistä perinteistä, joista Herjólfur piti kiinni. Hän oli saanut kunnollisen kasvatuksen – ja uskoi vakaasti hyvän esimerkin tärkeyteen. Ja tokihan he myös rakastivat toisiaan. Herjólfur ei olisi ikinä nainut naista, jota ei rakastanut. Sitten heidän tyttärensä oli syntynyt, ja hänestä oli tullut isänsä silmäterä. Tyttö oli nyt parikymppinen ja opiskeli psykologiaa, vaikka Herjólfur oli yrittänyt taivutella hänet opiskelemaan lakia. Sitä kautta hän olisi voinut päätyä työskentelemään poliisin parissa ja saada jonkinlaisen yhteyden lain ja järjestyksen maailmaan, Herjólfurin maailmaan.

Poika oli syntynyt kolme vuotta myöhemmin. Hänestä oli kasvanut ahkera ja hillitty nuorimies, joka oli nyt yhdeksäntoistavuotiaana lukion viimeisellä luokalla. Ehkä hän päätyisi opiskelemaan lakia tai hakisi suoraan poliisi-kouluun.

Herjólfur oli tehnyt parhaansa helpottaakseen heidän polkujaan. Hänellä oli kosolti vaikutusvaltaa poliisi-voimissa, ja hän vetelisi mielellään naruista lastensa hyväksi, jos he valitsisivat sellaisen tulevaisuuden. Hän myös tiedosti syyllisyyttä tuntien, että hänellä oli usein taipumusta painostaa vähän liikaa. Silti hän oli ylpeä lapsistaan, ja hänen hartain toiveensa oli, että hekin ajattelivat samoin isästään. Hän tiesi paiskineensa lujasti töitä – hän oli nostanut itsensä ja perheensä mukavaan asemaan ankarassa ympäristössä. Eikä sopinut unohtaa, että työ toi mukanaan omat paineensa.

Perheen tilanne talousromahduksen jälkeen oli ollut hyvin huono, sillä käytännössä jokainen heidän säästä-

mänsä penni oli haihtunut savuna ilmaan yhdessä yössä. Ne olivat olleet rankkoja aikoja. Herjólfur oli kärsinyt unettomuudesta, ja hermot olivat olleet kireällä. Alitui-nen pelko oli luonut varjon kaiken ylle. Nyt asiat näyttivät vihdoin viimein asettuvan kohdilleen: hänellä oli ilmeisen hyvä virka tässä uudessa asuinpaikassa, ja heidän elämänsä oli mukavaa, jopa turvattua. Vaikka kumpikaan heistä ei ollut maininnut asiaa, hän tiesi, että myös Ari Thór oli hakenut komisarion virkaa. Siglufjörðurin poliisiaseman entinen komisario Tómas, joka oli sittemmin muuttanut uuden työn perässä Reykjavíkiin, oli Arin läheinen ystävä. Herjólfurilla oli kyllä omatkin suhteensa, mutta ei ollut luvannut hyvää, miten vilpittömästi Tómas oli tukenut ja hehkuttanut Aria. Silti virka oli mennyt Herjólfurille, ei Arille – nuorelle miehelle, josta Herjólfur ei vielä oikein osannut muodostaa arviota. Ari ei ollut osoittautunut erityisen puheliaaksi, ja oli vaikea yrittää päätellä, mitä hänen päässään liikkui. Herjólfur ei ollut varma, kan-toiko Ari kaunaa siitä, ettei ollutkaan saanut virkaa. He olivat työskennelleet yhdessä vasta vähän aikaa. Arille oli syntynyt poika edellisen vuoden lopulla, jouluaattona, ja konstaapeli oli sen myötä jäänyt neljän kuukauden isyys-lomalle ja kuukauden lomalle. He eivät olleet ystäviä tai edes kovin lämpimissä väleissä, mutta vielä oli varhaista sanoa sen enempää.

Herjólfurin aistit terävöityivät, ja kaikki kollegaan liit-tyvät ajatukset työntyivät syrjään, kun hän nousi autosta ja lähestyi hiljalleen taloa. Taas sama tunne. Jokin oli pahasti vialla.

Hän arveli, että tarpeen vaatiessa hän pärjäisi kyllä yhdelle miehelle, mutta kaksi olisi liikaa nyt kun hän ei enää ollut nuoruutensa kunnossa. Hän pudisteli päätään

kuin hälventääkseen turhat epäilykset. Todennäköisesti-
hän vanha talo osoittautuisi tyhjäksi. Herjólfur oli yllät-
tynyt omasta levottomuudestaan.

Tiellä ei ollut liikennettä. Harvalla oli syytä matkustaa
Siglufjörðuriin tähän aikaan vuodesta, vielä harvemmalla
keskellä yötä ja näin kurjassa säässä. Ensimmäinen virallinen
talvipäivä oli vanhan islantilaisen kalenterin mukaan vasta
seuraavana viikonloppuna, mutta se vain vahvistaisi asian,
jonka kaikki täällä pohjoisessa jo tiesivät: talvi oli tullut.

Herjólfur pysähtyi niille sijoilleen, kun hän yhtäkkiä
havaitsi valokeilan – taskulampunko? – vanhan raken-
nuksen sisällä. Varjoissa siis oli sittenkin joku, ja ehkä
useampikin kuin yksi henkilö. Herjólfurin epäilykset tästä
hälytystehtävästä vain voimistuivat, ja ne raastoivat hänen
hermojaan.

Pitäisikö hänen huutaa ja ilmoittaa itsestään vai yrittää
päästä talolle huomaamatta tekemään tilanearvio?

Hän pudisteli taas päätään, kokosi itsensä ja harppoi
eteenpäin melkein vihaisesti. *Älä ole noin pehmeä. Älä ole
noin helvetin pehmeä!* Hän osasi kyllä taistella, ja tunkei-
lijoilla tuskin olisi aseita.

Vai oliko sittenkin?

Hänen huomionsa kiinnittyi tanssivaan valokeilaan
uudemman kerran, ja tällä kertaa se loisti suoraan hänen
silmiinsä. Hän pysähtyi säpsähtäen ja siristi silmiään
häikäisevässä valossa. Häntä pelotti enemmän kuin hän
kehtasi myöntää itselleenkaan.

”Täällä on poliisi!” hän huusi niin arvovaltaisesti kuin
pystyi, vaikka äänen värinä oli ristiriidassa uhmakkuuden
kanssa. Tuuli vei mukanaan suuren osan sanojen voimasta,
mutta ne kuuluivat varmasti sisälle asti noista ammotta-
vista ikkuna-aukoista.

”Täällä on poliisi!” hän toisti. ”Kuka siellä?”

Valo kohdistui häneen toistamiseen, ja Herjólfur tunsu pakottavaa tarvetta liikkua, löytää jokin turvapaikka. Hän kuitenkin epäröi, vaikka tiedosti toimivansa vastoin omia vaistojaan. Komento on poliisilla, hän muistutti itseään. Muiden ei pidä antaa säikytellä. Ei saa antaa periksi halulle piiloutua.

Herjólfur asteli varovasti lähemmäs taloa.

Ja silloin hän sen kuuli – korvia huumaavan tappavan laukauksen.

2

Ei Ari Thór ensimmäistä kertaa herännyt lapsen itkuun. Hän vilkaisi kelloa: se oli puoli kuusi. Hän oli mennyt edellisiltana aikaisin nukkumaan taisteltuaan kaksi päivää ilkeää syysflunssaa vastaan, mutta ei hänen näin aikaisin olisi tarvinnut herätä.

Tänään Kristín olisi kotona. Hän oli juuri palannut töihin Akureyrin sairaalaan, mutta vain osa-aikaisena.

Kaikki, mikä liittyi vauvaan, oli suunniteltu perusteellisesti – Arin mielestä joskus liiankin perusteellisesti. Kasvisten piti olla luomua, ikinä ei saanut korottaa ääntä vauvan lähellä, ja koska pikkuinen ryömi lattialla, lattia täytyi pitää täydellisen tahrattomana.

Poika oli pian kymmenen kuukautta, siis melkein vuoden vanha. Ari oli ehdottanut, että Kristín palaisi töihin täyspäiväisesti, sillä sairaalassa oli lääkäripulaa ja häntä odotettiin takaisin. ”Ei lasta voi ikuisesti pitää pumpulissa”, Ari oli sanonut.

Jos Ari itse olisi poissa töistä yhtään pidempään, hän olisi vaarassa menettää virkansa. Toisen konstaapelin palkkaamisesta Siglufjörðurin poliisivoimiin oli ollut puhetta, mutta siitä ei ollut tullut mitään. Kaikkialla piti leikata ja säästää. Arilla oli ollut isyyslomansa ajan sijainen, mutta tämä oli sen jälkeen palannut Reykjavíkiin.

Isyys oli Arille tärkeä asia, mutta se myös vei aikaa ja ehdottomasti aiheutti välillä jännitettä hänen ja Kristínin välille. Arilla oli sitä paitsi vain vähän kokemusta lapsista, koska hän itse oli ainoa lapsi, ja aluksi hänen oli ollut vaikea omaksua perusasiat. Sitten oli pitänyt miettiä pojan nimeä. Ari oli ottanut aiheen puheeksi vasta muutama päivä syntymän jälkeen. Hän tiesi, että siitä tulisi kiistakapula, joten kyse oli ollut lähinnä riidan vakavuudesta. Aluksi, kun Ari oli paistatellut esikoisensa syntymän ruusuisessa auvossa, nimiasia ei ollut tuntunut kovinkaan tärkeältä. Ehkei hänen kannattanut pitää kiinni kannastaan, jos se järkyttäisi heitä ympäröivää ihmeellistä rauhaa. Mutta vanhat tunteet olivat nousseet pintaan. Kyllä sillä oli väliä. Nimen piti selkeästi olla Ari Thór Arason: lapselle kuului antaa Arin aivan liian nuorena kuolleen isän nimi.

”Sittenhän sinä nimeäisit lapsen myös itsesi mukaan”, Kristín huomautti, kun keskustelu oli käynnistynyt jälleen. ”Entä minun isäni? Onko oikein jättää toinen pois?”

Ari päätti olla mainitsematta sitä, että hänen oma isänsä ei enää ollut elossa ja että nimi olisi siksi ilmiselvästi asianmukainen kunnianosoitus. Sillä oli Arille valtava merkitys, mutta hän päätti, ettei riitelisi asiasta enempää.

Lopuksi Kristín ehdotti pojalle nimeä Stefnir, joka tarkoitti tiennäyttäjää. Se oli voimakas ja napakka nimi muttei peräisin kummankaan vanhemman suvusta. Ari

mietti asiaa vuorokauden, mikä oli vastalause jo itsessään, vaikka hän ei ollutkaan varma, oliko viesti mennyt perille.

Lopulta hän suostui. Hän itse asiassa piti nimestä ja arvioi, että taistelu lapsen nimeämisestä hänen isänsä mukaan oli jo käytännössä menetetty.

Kristín heräsi Arin liikahteluun sängyssä. Lapsi nukkui vanhassa pinnasängyssä heidän makuuhuoneessaan, ja pikkuinen oli alkanut itkeä pontevasti. Ari oli huomannut lähikaupan ilmoitustaululla mainoksen käytetystä sängystä ynnä muusta tavarasta. Tavaroida kaupattiin täällä vanhakantaiseen tapaan, ja koska Ikeaa ei ollut lähimaillakaan, huonekalut päätyivät kaatopaikalle ani harvoin. Pinnasänky näytti uudenveroiselta, eikä hän ollut vaivautunut kertomaan Kristínille, ettei se ollut sitä – sillä Kristín ei arvatenkaan olisi suhtautunut siihen ymmärtäväisesti, kun sänky oli tarkoitettu heidän vastasyntyneelle lapselleen.

Kristín nousi seisomaan. ”Jää vain nukkumaan”, hän sanoi Arille. ”En halua, että tartutat Stefnirin.”

Ari oli kiitollinen, että sai olla vuoteessa pidempään. Hän arveli tarvitsevänsä vielä ainakin yhden sairauslomapäivän, mikä merkitsisi vielä yhtä ylityövuoroa Herjólfurille.

Ari oli ollut hämmästyttävän vähän tekemisissä uuden esimiehensä kanssa. Tämä oli luonteeltaan ystävällinen ja kohtelias ja lisäksi tunnollinen poliisi, mutta Arin mielestä mies oli myös varautunut. Arin oli myönnettävä, että koska hän oli pettynyt jäätyään vaille ylennystä, hän ei ollut erityisemmin yrittänyt tehdä uuden esimiehensä oloa tervetulleeksi. Se oli luultavasti vaikuttanut heidän suhteensa kehittymiseen, ja Ari olikin varma, ettei Herjólfurista koskaan tulisi hänelle yhtä läheistä kuin tämän edeltäjästä Tómasista, joka oli ylennetty toiseen

virkaan Reykjavíkin poliisissa. Tómas oli maininnut epävirallisesti useammin kuin kerran, että jonain päivänä Ari saattaisi haluta muuttaa etelään Reykjavíkiin ja hakea paikkaa sieltä. Vihjauksena oli, että siellä hänelle olisi avoin työpaikka, jos hän ikinä sellaista tarvitsisi.

Ari halusi epätoivoisesti muuttaa, ja hän oli maininnut asiasta Kristínille. Vaikka tyttöystävä oli näyttänyt hie-man kiinnostuneelta, hän oli muistuttanut Aria, että oli luvannut omille esimiehilleen jäävänsä töihin Akureyrin sairaalaan vielä ainakin vuodeksi.

”Harkitaan asiaa ensi vuonna”, Kristín oli sanonut hymyillen. ”Elämä pikkukaupungissa ei ole hullumpaa, ja meri-ilma tekee varmasti hyvää Stef nirille.”

Ari huokaisi. *Miksi Kristínin täytyy aina olla niin risti-riittainen?* Ari ajatteli. *Ensin hän ei sietänyt ajatusta, että asettuisimme Siglufjörðuriin, ja nytkö hän on ihastunut siihen?*

Kristín oli itse asiassa ollut viime aikoina epätavallisen etäinen, eikä Ari ymmärtänyt, mistä se johtui. Tuskin sentään synnytyksestä – poika oli jo melkein vuoden, ja tämä viileys oli jotain uutta.

Ari heräsi puhelimen soittoääneen. Kristín oli jo vienyt Stef nirin alakertaan, ja itse pintainen soiminen rikkoi hauraan rauhan. Hän kurotti silmät yhä kiinni puhelintaan, joka oli paikallaan yöpöydällä. Näin pienessä kunnassa, jossa poliisilla oli pulaa työvoimasta, se oli pakko pitää päällä päivin ja öin myös vapaalla.

Soittaja oli todennäköisesti Herjólfur, joka halusi tietää, oliko Arin vointi parantunut tarpeeksi, että hän voisi palata töihin. Vaikka Herjólfur ei puhunut paljon, Ari tiesi, että tämä suunnitteli vaimonsa Helenan kanssa matkaa

Reykjavíkiin. Herjólfur oli kerran sanonut Arille, että he eivät juuri nauttineet ulkoilusta eivätkä olleet koskaan edes käyneet laskettelemassa, vaikka heti kaupungin ulkopuolella oli erinomaisia laskettelurinteitä. Tämä matka etelään, johon kuului teatterikäynti, oli Herjólfurin mukaan tärkeä, ja Ari tiesi, että hänen odotettaisiin tervehtyvän flunssasta, jotta he pääsisivät lähtemään.

Hän vastasi puheluun viitsimättä edes katsoa näyttöä, joten kuullessaan naisen äänen hän säpsähti. Soittaja ei ollutkaan Herjólfur.

"Hei? Onko Ari Thór?" Ari ei tunnistanut värisävää ääntä. "Toivottavasti en herättänyt." Seurasi hetken hiljaisuus.

"Hei?" Ari vastasi. "Kenen kanssa puhun?"

"Helena tässä. Herjólfurin vaimo."

Ari nousi istumaan. Kello ei ollut kuuttakaan. Hän olisi halunnut olla vuoteessa vielä vähän aikaa.

"No hei", Ari toisti yllättyneenä.

"Minä..." Nainen epäröi. "Etsin Herjólfuria."

"Etsit häntä?"

"Hän lähti ulos eilen illalla eikä tullut kotiin. Sen enempää en tiedä. Olin puoliunessa. Mutta hän ei ole palannut, eikä hän vastaa puhelimeensa."

"Eikö hän ole asemalla?" Ari kysyi. "Hän varmaankin oletti, että joutuisi taas tuuraamaan minua tänään. Minulla kun on ollut tämä karmea flunssa."

"Soitin asemallekin", Helena sanoi. "Kukaan ei vastaa."
Sepä outoa, Ari ajatteli.

"Yritän soittaa hänelle, ja ellei hän vastaa, kiertelen kaupunkia ja yritän löytää hänen partioautonsa."

"Etkö ole kuullut hänestä?" Helena kysyi, vaikka vastaus oli ilmeinen.

”Ikävä kyllä en. Jätä asia minun huolekseni, niin otan yhteyttä”, Ari sanoi päättäväisesti ja lopetti puhelun. Hän valitsi Herjólfurin numeron ja kuuli sen soivan, mutta puheluun ei vastattu. Arin vointi oli edelleen niin kurja, että oli rankkaa lähteä ihmisten ilmoille, mutta valinnanvaraa ei enää ollut.

Hän päätti olla pukeutumatta virka-asuun, veti ylleen sängyn päätyyn ripustamansa vaatteet ja suuntasi alakertaan. Kristín oli syöttämässä Stefnirille puuroa – tai sitä hän ainakin yritti, mutta suurin osa ruoasta näytti olevan pojan kasvoilla.

”Minun täytyy lähteä ulos ja lainata autoa.”

Heillä oli vain yksi auto ja se oli Kristínin, eikä sitä käytetty muuhun kuin työmatkoihin Siglufjörðurin ja Akureyrin välillä.

”Lähteä ulos?” Kristín toisti yllättyneenä. ”Etkös sinä ole vielä sairas?”

”Olen, mutta Herjólfur on...” Ari ei ollut aivan varma, miten pukea asia sanoiksi. ”Näyttää siltä, että hän on kadonnut”, hän sanoi lopulta.

”Kadonnut?” Kristín hymyili. Ari tajusi, miten omituiselta saattoi näyttää, että hän nousi sairasvuoteesta lähteäkseen aikuisen miehen perään. ”Väitätkö, että teiltä on kadonnut kokonainen poliisimies?”

Pikkupoika väläytti hymyn. Asia tuntui huvittavan kaikkia paitsi Aria.

”Palaan pian, kulta.”

Pikkukaupungin yö oli juuri vaihtumassa päiväksi.

Ari ajoi poliisiasemalle varmistukseksi, ettei Herjólfur tosiaankaan ollut siellä, ja kun autoa ei näkynyt parkkipaikalla, hän tarkisti varmuuden vuoksi myös aseman

sisältä. Mutta siellä ei ollut ketään. Herjólfuria ei löytynyt mistään.

Asialle oli varmasti jokin järkevä selitys, mutta Ari ei tautitokkurassaan sellaista keksinyt. Hän ajoi hitaasti kaupungin keskustan halki ja kiersi sitten sivukadutkin laajassa kaaressa, mutta kollegan partioautosta ei näkynyt merkkiäkään. Ennen kuin lähtisi yhtään kauemmas, Ari päätti, että kannattaisi käydä katsomassa kahta tietä, jotka olivat ainoat reitit pois kaupungista: toinen vei vanhalle, vuoren läpi kulkevalle Strákarin tunnelille, toinen taas uudelle Héðinsfjörðurin tunnelille.

Ari tiesi, että koska hän oli puoliuudessa, sairas ja heikko, hän ei oikeastaan ollut ajokunnossa. Niinpä hän ei ollut aluksi varma, näkikö oikein, kun hän huomasi poliisiauton pientareella lähellä Strákarin tunnelin sisäänkäyntiä. Se oli pysäköity vanhan autiotalon viereen, joka oli vain rän-sistynyt entisestään sen jälkeen, kun Ari oli muuttanut kaupunkiin.

Hänellä oli synkkä ja voimakas ennakkoaavistus, joka teki hänet levottomaksi. Sillä hetkellä Ari tiesi, että Herjólfurille oli tapahtunut jotain. Adrenaliiniryöppy antoi hänelle tarvittavan energian ajatella selkeästi flunssasta huolimatta, ja niin hän pysäytti autonsa poliisiauton taakse.

Hän terästäytyi jäätävää sadetta vastaan ja tiiraili ulos auton ikkunoista yrittäen saada silmänsä tottumaan aamunkoittoa edeltävään pimeyteen. Sitten hän nousi autosta ja kävi avaamassa poliisiauton ovet tarkistaakseen, oliko Herjólfur mahdollisesti sisällä.

Tyhjä.

Arin huoli voimistui. Hän tähyili ympäröivää maisemaa – korkeaa vuorta, johon tie oli sananmukaisesti kai-

verrettu, ja merta sen toisella puolella. Tien tällä puolella oli hädin tuskin tilaa edes tälle yhdelle talolle, sillä pieni tontti oli käytännössä maankaatopaikka, ja heti talon toisella puolella avautui tappavan jyrkkä pudotus kylmään Grönlanninmereen. Talo oli pimeänä, eikä Arin kollegasta näkynyt jälkeäkään. Hän käveli rivakasti taloa kohti takki tiukasti ympärilleen kiedottuna. Tuuli piiskasi sadetta niin raivolla, että Ari mietti, kuulisiko kukaan, vaikka hän huutaisi. Ja sitten hänen ei enää tarvinnutkaan.

Soralla muutaman metrin päässä pahaenteisesta talosta makasi mies poliisipuvussa. Täysin liikkumatta. Ari valaisi taskulampulla varmistaakseen, että mies oli Herjólfur, vaikka hän tiesi jo, ettei se kukaan muukaan voinut olla. Hänen henkensä salpautui, kun hän näki veren, joka kerääntyi lammikoiksi kaatuneen miehen ympärillä. Hän pysähtyi hetkeksi kykenemättä uskomaan silmiään ja kumartui sitten vaistomaisesti tarkistamaan, löytyikö elonmerkkejä. Sormet täristen Ari yritti turhaan löytää syketta, ja silloin hän tuli ajatelleeksi, että hän saattoi olla vaarassa itsekín.

Pitäisikö hänen poistua paikalta ja soittaa ambulanssi autosta käsin?

Silloin hän kuitenkin tunsí sen – hän oli varma, että oli löytänyt heikon pulssin. Vai oliko se pelkkä toiveikkuuden aiheuttama aistiharha?

Hän veti puhelimen taskustaan, pyyhki näyttöä takin hihalla ja hätänumeroon soitettuaan pyysi ambulanssia välittömästi paikalle kimeällä äänellä, joka kuulosti oudolta hänen omiinkin korviinsa. Apu tulisi pian, sillä sairaala oli hyvin lähellä. Hän selitti tilanteen mahdollisimman lyhyesti ja selvästi.

”Onko hän vielä hengissä?”

”Luulen niin”, Ari vastasi hiljaa, ja sitten lujempaa ja päättäväisemmin: ”Luulen, että on.”

Sen enempää hän ei voinut tehdä. Hänen asemassaan ei kannattanut ottaa riskejä tai yrittää arvioida Herjólfurin vammojen vakavuutta.

Hän tunsi vaistomaista tarvetta paeta, päästä johonkin turvallisempaan paikkaan, muttei raaskinut jättää Herjólfuria. Niinpä hän jäi istumaan maahan kollegansa viereen ja hytisi hallitsemattomasti. Ketään ei ollut näköpiirissä, ja vuono oli sinä aamuna epätavallisen pimeä. Vuodenaika oli synkkä: aurinko paistoi vain harvoin, ja muutaman viikon kuluttua se häviäisi vuorten taakse kokonaan kahdeksi pitkäksi kuukaudeksi.

Kun kaukana näkyi valoa, Ari alkoi vaistomaisesti hie-roa Herjólfurin kättä. ”Apu on tulossa”, hän sanoi hiljaa. ”Kaikki kyllä järjestyy.” Hänen sanansa hävisivät tuulen viuhunaan. Ari tuli ajatelleeksi, että hän puhui luultavasti vain itselleen.

Samalla hän tuli ajatelleeksi jotain muutakin, jotain epämukavaa. Hän yritti työntää sen mielestään ja tukahduttaa sen, ennen kuin se ehtisi kasvaa, mutta huonolla menestyksellä. *Jos Herjólfur ei pysty palaamaan töihin, minusta kai tulee komisario.*

POHJOIS-ISLANNIN SYSIMUSTASSA KAAMOKSESSA PÄÄSEVÄT VALLOILLEEN ARMOTTOMAN PIMEÄT VOIMAT.

Jónassonin menestyssarjan viidennessä osassa Ari Thoria järkyttää poikkeuksellinen tapaus keskellä synkintä vuodenaikaa. Pienen kalastajakylän kuolettavat salaisuudet eivät tahdo päivänvaloon, eivät ainakaan ennen kuin pahin mahdollinen on tapahtunut.

”Ragnar Jónasson on loistava nordic noir -dekkaristi. Sivut kerrassaan hohkaavat pimeyttä ja kylmyyttä.”

THE TIMES

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-7209-2

KANNEN KUVA: ISTOCK
KANNEN SUUNNITTELU: EEVALIINA RUSANEN